

Evropské právo

4. přednáška Evropský parlament

Evropský parlament

- Je jedním z orgánů EU
- Jeho smyslem je reprezentovat zájmy občanů EU
- Poslanci Parlamentu jsou voleni přímou volbou každých pět let.
- První přímé volby do Evropského parlamentu byly v červnu 1979.

Sídlo Evropského parlamentu

- má tři pracoviště: Brusel (Belgie), Lucemburk a Štrasburk (Francie).

Budova parlamentu v Štrasburku (Francie)

Spolurozhodovací (legislativní) pravomoc

- spolurozhoduje o přijímání aktů sekundárního práva společně s Radou.

Rozpočtová pravomoc

- Roční rozpočet EU schvaluje Parlament společně s Radou.
- Rozpočet musí podepsat předseda EP
- Parlament má poslední slovo v mnoha rozpočtových položkách.

Kontrolní pravomoc

- Parlament může vyslovit nedůvěru Komisi pro její činnost.
- V takovém případě odstupuje Komise kolektivně.
- Komise je povinna odpovídat písemně nebo ústně na otázky, které jí pokládá Parlament nebo jednotliví poslanci.

Další pravomoci

- Petiční právo.
- Každý občan Unie a každá osoba s bydlištěm (sídlem) na území Unie podat EP petici ve věci, která spadá do působnosti EU a která se těchto osob přímo dotýká.

Složení Evropského parlamentu

- Současný parlament má oficiálně 705 členů ze všech 27 členských zemí EU.
- <http://www.europarl.europa.eu/meps/cs/home>
- ČR má 21 poslanců
- <http://www.europarl.europa.eu/meps/en/full-list/z>
- <https://www.europarl.europa.eu/czechia/cs/va%C5%A1i-poslanci#shadowbox/1/>

Složení Evropského parlamentu

- Německo 96 poslanců
- Francie 79
- Itálie 76
- Španělsko 59
- Polsko 52
- Rumunsko 33
- Nizozemsko 29
- Řecko, ČR, Belgie, Portugalsko, Maďarsko, Švédsko 21

Složení Evropské parlamentu

- Rakousko 19
- Bulharsko 17
- Dánsko, Finsko, Slovensko 14
- Irsko 13,
- Chorvatsko 12,
- Litva 11
- Lotyšsko, Slovinsko 8
- Estonsko 7,
- Kypr, Lucembursko, Malta 6

Předseda EP

- je volen na 2 a půl roku
- řídí veškeré činnosti Parlamentu, předsedá plenárním zasedáním a přijímá rozpočet
- zastupuje Parlament mimo EU a ve vztazích s ostatními orgány EU.

Předsedkyně EP – Roberta Metsola

- je maltská politička, od ledna 2022 předsedkyně EP.
- po smrti předsedy Davida Sassoliho byla zvolena jeho nástupkyní 458 hlasy ze 690 přítomných poslanců jako kandidátka nejsilnější europarlamentní frakce, Evropské lidové strany

Politické skupiny

- Poslanci tvoří skupiny podle své politické příslušnosti, nikoli podle státní příslušnosti
- V EP je 7 politických skupin
- vykonávají svůj mandát nezávisle
- pro svou vnitřní organizaci si volí předsedu (v některých skupinách jsou dva spolupředsedové), předsednictvo a mají k dispozici sekretariát.

Parlamentní výbory

- v rámci přípravy práce EP při jeho dílčích zasedáních jsou poslanci rozděleni do stálých výborů, z nichž každý se zaměřuje na specifické oblasti.
- parlamentních výborů je 20
- mají předsedu, místopředsedy, předsednictvo a sekretariát.
- konference předsedů výborů je politický orgán, který koordinuje práci výborů a zajišťuje hladkou spolupráci mezi nimi.

Parlamentní výbory

- Zahraniční věci
- Rozvoj
- Mezinárodní obchod
- Rozpočet
- Rozpočtová kontrola
- Hospodářství a měna

Parlamentní výbory

- Zaměstnanost a sociální věci
- Životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin
- Průmysl, výzkum a energetika
- Vnitřní trh a ochrana spotřebitelů
- Doprava a cestovní ruch
- Regionální rozvoj

Parlamentní výbory

- Zemědělství a rozvoj venkova
- Rybolov
- Kultura a vzdělávání
- Právní záležitosti
- Občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci
- Ústavní záležitosti
- Práva žen a rovnost pohlaví
- Petice

Delegace Evropského parlamentu

- udržují styky s parlamenty zemí, které nejsou členy EU.
- Hrají důležitou roli při zvyšování vlivu Evropy v zahraničí.

Politické orgány EP

- V Konferenci předsedů zasedá předseda EP a předsedové politických skupin.
- Konference rozhoduje o organizaci prací Parlamentu a o veškerých otázkách týkajících se plánování legislativní činnosti
- Předsednictvo se skládá z předsedy EP, 14 místopředsedů a 5 kvestorů

Evropský veřejný ochránce práv

- je kontrolní orgán
- vyšetřuje stížnosti občanů, firem a organizací týkající se nesprávného postupu institucí a orgánů EU
- sídlí ve Štrasburku
- je jmenován EP na 5 let s možností opakovaného jmenování

Evropský ombudsman - Emily O'Reilly

- Po svém zvolení Evropským parlamentem v červenci 2013, 1. října 2013 odstoupila z funkce irské veřejné ochránkyně práv a začala působit jako evropská veřejná ochránkyně práv.

Sacharovova cena za svobodu myšlení

- je udílena mimořádným osobnostem, které bojují proti netoleranci, fanatismu a útlaku.
- odměňuje osobnosti nebo celé kolektivy, které brání lidská práva a základní svobody
- udílí ji každoročně Evropský parlament
- tato cena byla poprvé udělena v roce 1988